

БҮС, ОРОН НУТГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ХЭЛТСИЙН
ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН, ХОРШООНЫ БОДЛОГО ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН М.САРАНЧИМЭГИЙН
2025 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ГҮЙЦЭТЭЛИЙН ТАЙЛАН

№	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин биелэлт		
1	2	3	4	5	6	7	8
Зорилт 1. “Эрсдэлгүй өндөр ашиг шимт бүхий хөдөө аж ахуйг хөгжүүлнэ”							
1.1.1	Улс, аймгийн аварга малчин өрх шалгаруулж хүндэтгэл үзүүлнэ.	Малчдын тоо	60	100%	1.Засгийн газрын 2022 оны 8 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын дагуу шалгуур үзүүлэлт, болзол хангасан 11 малчин өрх шалгарсан. 2.Төлөөлөгчдийн Хурлын 2017 оны 01 дүгээр сарын 07-ны өдрийн 01 дугаар тогтоолоор батлагдсан журмын дагуу шалгуур үзүүлэлтээр шалгаруулсан. Аймгийн хошой аварга малчнаар 12 малчин өрх, аймгийн аварга тариаланчнаар 4 тариаланч, аймгийн аварга малчнаар 90 малчин өрх тус тус шалгарсан. 2025 оны Аймгийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан Улс, аймгийн аварга малчин шалгаруулж, шагнаж урамшуулах тухай арга хэмжээг хэрэгжүүлж 106 малчин, тариаланч өрхийг шагнаж урамшуулсан.	2025.01.20 2025.05.29	100%
1.1.2	Мал аж ахуйн өвөлжилт, хаваржилтийн бэлтгэл ажлын хангуулна.	Төлөвлөгөөний биелэлт /хувь/	Жил бүр	30%	Хугацаа хүлээгдэж байна.	2025.07.15	30%

1.1.3	Мал халдварт урьдчилан сэргийлэх вакцинжуулалтад хамруулах зохион ажиллана.	Хамрагдс ан малын тоо /мян.толг ой/ хувиар	1.3 сая мал	100%	1. Аймгийн Засаг даргын 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрийн А/156 тоот захирамжийн дагуу Мал, амьтны халдварт, шимэгчтэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг өвчний гаралт, тархварзүйн судалгаанд үндэслэн 2025 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн хийж гүйцэтгэж байна. Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд 1033.39 мянган толгой мал хамрагдахаас 696.3 мянган мал хамрагдаж 67.4 хувийн биелэлттэй байна. Шимэгчтэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд 3000.0 мянган мал, амьтан хамрагдахаас 1019.8 мянган мал, амьтан хамрагдаж 34 хувийн биелэлттэй байна. 3. 2025 оны 03 дугаар сарын 31-ны өдрийн 31 дугаар тогтоолоор Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардлын нормативыг шинэчлэн батлагдаж Бод, амьтан-1000, Бог 500 тус тус батлагдсан. 4. Орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлдэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардал 50 хувийг олгогдсон байна.	2025.01.20 2025.05.29	100%
Зорилт 2. "Салбарын төсөл хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлнэ"							
1.2.1	Шинэ хоршоо, Чинээлэг малчин хөтөлбөрийн эрчимжүүлнэ.	Хоршооло гчдын зөвлөгөөн зохион байгуулах	1000	50%	Аймгийн хоршоологчдын зөвлөгөөн 2025 оны 02 дугаар сарын 19-нд зохион байгуулагдлаа. Хоршоологчдын зөвлөгөөнд Монгол Улсын Их Хурлын дарга Д.Амарбаясгалан Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн М.Мандхай, Завхан аймгийн ИТХ дарга Б.Санжсүрэн Аймгийн засаг дарга Г.Өнөрбаяр, Завхан аймгийн Засаг даргын тамгын газар, Завхан аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар, Зээлийн баглан даалгын сан, Үндэсний давхар даатгал хувьцаат компани, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар, Татварын ерөнхий газар, Төрийн банк, Хаан банк нар хамтран зохион байгуулж оролцлоо. Тус зөвлөгөөнд 24 сумын 400 орчим малчин хоршоологчид оролцов.Зөвлөгөөнд зээл авсан	2025.01.20 2025.05.29	100%

					хоршооны бараа бүтээгдэхүүнээр үзэсгэлэн гаргав. Түдэвтэй сумын Ойгон нуур-Нөмрөг уул хоршоо, Тосонцэнгэл сумын гурван толгодын шим хоршоо, Улиастай сумын Мөнхбазар хоршоо нь өөрсдийн тэргүүн туршлага танилцуулсан. Шинэ хоршоо чинээлэг малчин хөтөлбөрийн хүрээнд 2025 оны эхний хагас жилийн байдлаар аралжааны банкуудаар дамжуулан 400 гаран хоршоо 38,0 тэр бүм төгрөгийн эзэл авсан байна.		
1.2.2	2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд ажлын даалгавар боловсруулах	Зарлагдсан тендерийн тоогоор	9	100%	Аймгийн Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт орж доорх ажлуудыг хүлээн авч сум, байгууллагын дарга нарт хүлээлгэн өгсөн. 1.Яруу суманд нийлүүлэгдэх Газар тариалангийн иж бүрэн тоног төхөөрөмжийн тендерт “Эм ти эм жи”ХХК шалгарсан бөгөөд 2025 оны 06-р сарын 05-ны өдөр 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг Яруу сумын Хүрэн бэлчрийн малын тэжээлийн талбай дээр тус тоног төхөөрөмжийг хүлээн авч Яруу суманд хүлээлгэн өгсөн. 2. Эрдэнэхайрхан сумд Усалгааны иж бүрэн систем хүлээлгэн өгсөн. 3.Яруу нийлүүлэгдэх усалгааны системийн тоног төхөөрөмжийн тендерт “Аржила Мөнх” ХХК шалгарсан бөгөөд Яруу суманд нийлүүлэх тоног төхөөрөмж ирсэн. ХХАА-н газрын даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг 2025-оны 05 сарын 22 өдөр 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг тоног төхөөрөмжийг үүрэг даалгаврын гүйцэтгэлээр хүлээн авсан. 4.АДАГТ төслийн хөрөнгө оруулалтаар Цагаанчулуут, Шилүүстэй суманд шинээр гаргасан инженерийн хийцтэй хүдгийг 06 сарын 10-ны өдөр хүлээн авна. 4 сумын 90 га газарт хадлангийн нөөц газар байгуулах ажил Тосонцэнгэл, Цэцэн-уул, Их-уул суманд хийгдэж дууссан ба Алдархаан сумын ажил хийгдэж байна. Дээрх ажил хийгдэж дуусахаар	2025.01.20 2025.05.29	100%

					6 сард багтан хүлээн авахаар төлөвлөж байна. Отгон, Цагаанчулуут, Цагаанхайрхан сумдад байгуулсан гадаргын усан хангамжийг нэмэгдүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох бороо, цасны ус хуримтлуулах хөв цөөрмийг АДАПТ төслийн санхүүжилтээр байгуулан аймгийн Засаг даргын захирамжаар байгуулсан ажлын хэсэг 06 дугаар сарын 02-03-ны өдөр газар дээр нь ажиллан 3 ш хөв, цөөрөм хүлээж авсан.		
					5.Төндөрт "АЙ ТИ МАЙНД ДЕВЕЛОП" ХХК шалгарч 2025 оны 04 дүгээр сарын 29-ны өдөр сумдын Мал эмнэлгийн тасгийн мэргэжилтнүүдэд иж бүрэн 24ш нотебүүк хүлээлгэн өгсөн.		
					6.Эрдэнэхайрхан суманд нийлүүлэгдэх усалгааны системийн тоног төхөөрөмжийн төндөрт "Аржила Мөнх" ХХК шалгарч ажлын хэсэгт хүлээлгэн өгсөн.		
1.2.3	Төсөл, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангуула, эрчимжүүлэх	Олгосон зээл, тариалсан талбай.	640 сая, 2025 га	100%	Монгол улсын Засгийн газраас атрын IV аян хэрэгжүүлж эхэлсэнтэй холбогдуулан газар тариалан эрхэлэгч аж ахуй нэгжүүдэд мэдээлэл хүргүүлээ. Энэ аяны хүрээнд 1. Үр тариа, тос тэжээлийг нэмэгдүүлэх, эргэлтийн хөрөнгийн зээлээр 2000 га газарт тариалалтад 450,0 сая төгрөгийн зээл авсан. 2. Төмс хүнсний ногооны механикжсан зоорь барихаар "Саримс дундын хоршоо"ны иргэд 2,5 га талбайд 15*8 харьцаатай 10 тн саримсны зоорь барихаар зээл авч ажил явагдаж байна.	2025.01.20 2025.12.01	100%
Зорилт 3. "Г"азар тариалангийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж, өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх"							
1.3.1	Аймгийн өвс, тэжээлийн нөөцийг бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	Бэлтгэсэн өвс, тэжээлийн хэмжээ /тн/	174 тн	50%	1.2025-2026 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын хүрээнд 150,0 сая төгрөгт малын тэжээлийн хивэг худалдан авахаар төндөр зарлагдсан. 2. Үр тариа 305га, малын тэжээл 1572га газар тариалагдаад байна.	2025.01.20 2025.12.01	100%

1.3.2	Төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээл тариалтыг хугацаанд нь гүйцэтгүүлнэ.	Тариалсан талбай /га/, хураан авсан ургацын хэмжээ /тн/ /хэрэгжилтийн хувь/	Малын тэжээл 5455.6 га, төмс 178.4 га, хүнсний ногоо 157.1 га	0-30%	Ур тариа 305га, малын тэжээл 1572га, төмс 128.5 га, хүнсний ногоо 105 га нийт 2110 га-д тариалалт хийгдэж байна.	2025.01.20 2025.05.29	90
1.3.3	Тариалангийн зориулалттай газар ашиглалтыг сайжруулах, талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Ашиглалт ад орсон хугацаа, усгалтын систем ашиглан тариалалтын хэмжээ	100%	100%	1. Азийн хөржлийн банкны санхүүжилтээр Хүнсний ногооны үйлдвэрлэл ба Усалгаатай хөдөө аж ахуй төсөл Улиастай-Ногоон хашаа 64га, Тэлмэн-Хүрэн тал 500 га сумдад хэрэгжиж байгаа. Хүрэн тал усалгааны системийн барилга угсралтын ажлын бүтээн байгуулалт 2022 оноос эхэлсэн. 2025 оны 10 сард улсын комисс хүлээн авна. Усалгааны систем ашиглалтад орсноор 500 га талбай газар тариалангийн үйлдвэрлэлд эргэлтэд орсон. Тус газарт Тариалан эрхлэлтийг эхлүүлэх чиглэл ирсний дагуу тариалалт энэ 5 сараас эхэлж 6 аж ахуй нэгж, 45 тариаланч Хүнсний төмс ногоо 14 га-д, малын тэжээлийн ургамал 486 га тариалж байна. Тэлмэн сумын "Хүрэн тал" 500га усгалтын систем 95 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Усгалтын систем хүлээн авах болон чиглэл хүргүүлэхээр 5 албан бичиг төлөвлөн хүргүүлсэн. 2.Яруу сумд Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар усалгааны систем нийлүүлэгдснээр 100 га малын тэжээлийн талбай эргэлтэд орсон байна. 2025 оны байдлаар нийт 586 га талбай нэмэгдсэн.	2025.01.20 2025.05.29	100%

Зорилт 4. Нутгийн онцлогт тохирсон малыг үүлдэр угсааг сайжруулах

1.4.1	Ингэний ферм, сүүний байгуулах засгийн гаргах	Сүүрв судалгаа тооцоолол гаргасан хугацаагаар,	0	1	Ямааны сүүний ферм байгуулахтай холбогдуулан сүүний фермийн эдийн засгийн тооцоолол гаргасан. Хугацаа хүлээгдэж байна.	2025.01.20	30%	
1.4.2	Малын үүлдэр угсааг сайжруулах хэмжээг байгуулах	Завхан аймгийн бог малын үүлдэр угсааг сайжруул ах, хээлтэгч хээлтүүлэгчийн тохироог бүрдүүлэх	Суурилуулсан малын тоогоор	1000 тоо толгой	Аймаг, бүсийн онцлогт тохирсон үүлдэр угсааг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр Шинэ хөдөө төсөл, “Хойд бүсийн бог малын үүлдэр угсааг сайжруулах” арга хэмжээнүүд 2025 оны аймгийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу ХХААХҮСайдын 2002 оны А/118 дугаар тушаалаар үүлдэрээр, зохион бүтээгчээр МУ-ын Гавьяат малзүйч, Хөдөлмөрийн баатар Л.Лхаасүрэн, МУ-ын Зөвлөх малзүйч С.Уртбаяр нарыг баталсан Мах, ноосны чиглэлийн “Сартуул”үүлдрийг байдаг. Мөн ХХААХҮСайдын 2015 оны А/24 дүгээр тушаалаар үүлдэрээр, зохион бүтээгчээр МУ-ын Гавьяат малзүйч, Хөдөлмөрийн баатар Л.Лхаасүрэн, ХАА-н ухааны Доктор Л.Чой-Иш, Малын эмч Ж.Отгоолой нарыг баталсан байна. Мах-Ноолуурын чиглэлийн “Завхан буураг” үүлдэрүүдийг тус тус батлуулсан байдаг. Эдгээрийг үндэслэн ажлын даалгавар боловсруулж Тэс, Тэлмэн сумаас 129 хуцан хурга, 129 эм хонь, Алдархаан, Эрдэнэхайрхан сумаас 100 ухнан ишиг, 100 эм ямаа буюу нийт 229 толгой өсвөр хээлтүүлэгч, 229 толгой эх малыг цөм сүрэгт сонгон нийт 458 толгой малыг ялган тэмдэглэгээ хийж, бүртгэлжүүлсэн байна.	2025.01.20 2025.05.29	100%	
Зорилт 5. “Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн нийтлэг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллах” зорилтын хүрээнд								
1.5.1	Иргэдээс өргөдөл, шийдвэрлэнэ.	Ирсэн гомдлыг хууль	Шийдвэр лэлтийн хувь	2	100%	1.Завхан, Түдэвтэй, 3-р баг, Цорго багийн иргэнээс ирсэн гомдлыг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн. 2. МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ХОЛБООНЫ ЗАВХАН ДАХЬ САЛБАР ЗӨВЛӨЛ-өөс ирсэн гомдлыг хүлээн авч хуулийн дагуу	2025.01.20 2025.05.29	100%

					2025.05.12-ны өдрийн 2/460 тоот албан бичгээр хариу хүргүүлсэн.		
1.5.2	Хариутай бичгийг хугацаанд нь шийдвэрлүүлнэ	Шийдвэрлэлтийн хувь		41	Нийт 41 бичиг ирснээс 41 бичгийг хугацаанд нь шийдвэрлэсэн байна.	2025.01.20 2025.05.29	100%
1.5.3	Төрийн албан хэрэг хөтлөлтийн үндсэн зааврыг мөрдөн ажиллах, байгууллагын хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтын дагуу холбогдох материалыг архивт хүлээлгэн өгөх	Архивт өгсөн баримт бичгийн тоо	30	100%	2025 оны Аймгийн хошой аварга малчны 12 материал, аварга тариалангийн 4, аймгийн аварга малчны 90, аймгийн алдарт уяач 26 иргэний материал хүлээлгэн өгөхөд бэлэн болсон. Хугацаа хүлээгдэж байна.	2025.01.20 2025.05.29	100%
Хоёр. Мэдлэг ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээ							
	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт			Үр дүнгийн үзүүлэлт		
2.1	Салбарын болон өөрийгөө хөгжүүлэх сургалтанд хамрагдах	Салбарын чиглэлээр зохион байгуулагдаж буй сургалтанд тогтмол хамрагдах /хувь/	5		1.Бүсчилсэн хөгжлийн Үндэсний хорооны 2 дугаар хуралдаанд цахимаар оролцсон. 2. Авлигын эсрэг хуулийн талаарх танилцуулгад хамрагдсан. 3. 2025 оны 05 дугаар сарын 19-ны өдөр аймгийн Малын эмч нарын зөвлөгөөнд оролцож мал эмнэлгийн хүрээнд бодлого шийдвэрийг танилцуулсан. 4. Улиастай сумын "Тариалан эрхлэгчдийн зөвлөгөөнд оролцсон. Санал хүсэлт, цаашид авах арга хэмжээний талаар тариалан эрхлэгчдийн саналыг авч дээд тушаалын даргад танилцууллаа. 5.Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд, аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээний эхний	2025.01.20- 2025.5.29	100%

			хагас жилийн хэрэгжилтийг нэгтгэн яамруу илгээсэн. Гэрээний хэрэгжилт 70 хувь.		
--	--	--	--	--	--

ТАЙЛАН БИЧСЭН:

Хөдөө аж ахуй, хоршооны бодлого хариуцсан
мэргэжилтэн
(Албан тушаал)

М.Саранчимэг / /
(Нэр, гарын үсэг)
2025.06.16
(Огноо)